

System zamówień publicznych w praktyce

Coraz częściej do Geodezyjnej Izby Gospodarczej trafiają pytania związane ze stosowaniem ustawy o zamówieniach publicznych z 10 czerwca 1994 r. (tekst jednolity DzU Nr 119 z 1998 r. poz. 773). Podesunęły mi one myśl, żeby wyjaśnić pewne zagadnienia, szczególnie istotne dla wykonawców geodezyjnych przystępujących do przetargów publicznych. Znaczące wydaje mi się przybliżenie trybów, w jakich zamówienia publiczne mogą być udzielane, wpływu szacunkowej wartości zamówienia na sposób udzielenia zamówienia publicznego, dokumentu-specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz procedury protestacyjno-odwoławczej.

Udzielenie zamówienia musi odbywać się zgodnie z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych w sytuacji, gdy zachodzą łącznie następujące przesłanki:

- podczas realizacji zamówienia wydatkowane są środki publiczne,
- zamówienie udzielane jest przez podmiot zobowiązany do stosowania ustawy o zamówieniach publicznych (podmioty te to m.in. państwowe jednostki budżetowe i zakłady budżetowe, jednostki samorządu terytorialnego i sejmiki samorządowe, ale także spółdzielnie, fundacje i stowarzyszenia w zakresie, w jakim dysponują środkami publicznymi),
- przedmiotem zamówienia jest dostawa sprzętu, wykonanie usługi lub realizacja roboty budowlanej.

Tryby udzielania zamówień publicznych

Podstawowym trybem udzielania zamówienia publicznego jest przetarg nieograniczony, który może być stosowany zawsze, bez względu na okoliczności. Zastosowanie trybu innego niż przetarg nieograniczony, bez względu na wartość zamówienia, możliwe jest tylko w sytuacjach ściśle określonych w ustawie. Zamówienia publicznego można udzielić, poza przetargiem nieograniczonym, w następujących trybach:

- **przetargu ograniczonego** – w sytuacji, gdy ■ ze względu na specjalistyczny charakter zamówienia istnieje ograniczona liczba dostawców lub wy-

konawców mogących wykonać dane zamówienie lub ■ koszty przeprowadzenia przetargu nieograniczonego byłyby niewspółmiernie wysokie w stosunku do wartości zamówienia;

- **przetargu dwustopniowego** – w sytuacji, gdy ■ nie można z góry określić szczegółowych cech technicznych i jakościowych zamówienia lub ■ z powodu specjalistycznego charakteru zamówienia konieczne są negocjacje z dostawcami, wykonawcami lub ■ przedmiotem zamówienia jest przeprowadzenie badań, eksperymentu, sporządzenie opinii naukowej albo świadczenie innych wyspecjalizowanych usług lub ■ przedmiotem zamówienia jest zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych;

■ **negocjacji z zachowaniem konkurencji** – w sytuacji, gdy ■ zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia, której nie można było wcześniej przewidzieć i nie wynikała ona z winy zamawiającego lub ■ wszczęto postępowanie przetargowe i nie wpłynęła wymagana liczba ofert lub wszystkie oferty odrzucono, a można w sposób uzasadniony przypuszczać, że powtórny przetarg nie doprowadzi do zawarcia umowy;

- **zapytania o cenę** – w sytuacji, gdy przedmiotem zamówienia są dostawy rzeczy lub usługi powszechnie dostępne o ustalonych standardach jakościowych;

■ **zamówienia z wolnej ręki** – w sytuacji, gdy ■ zamawiający dokonuje zamówień dodatkowych nie przekraczających 20% wartości uprzedniego zamówienia,

a zachodzi konieczność zachowania tych samych norm, parametrów i standardów lub ■ zawiera umowę o przeprowadzenie badań, eksperymentu lub sporządzenie opinii naukowej lub ■ ze względu na szczególny rodzaj zamówienia można je uzyskać tylko od jednego dostawcy, wykonawcy lub ■ dokonuje zamówienia publicznego na twórcze prace projektowe oraz na prace z zakresu działalności twórczej w dziedzinie kultury i sztuki lub ■ można skorzystać tylko z jednego dostawcy, wykonawcy w wyniku zastosowania dozwolonego zakresu preferencji krajowych lub ■ ze względu na szczególne okoliczności gospodarcze lub społeczne, których zamyślający nie mógł przewidzieć, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia lub ■ wartość zamówienia nie przekracza równowartości 3000 euro.

W zależności od wartości szacunkowej zamówienia

Przy stosowaniu przetargu nieograniczonego zachodzą istotne różnice w procedurze, w zależności od wartości szacunkowej zamówienia – kwotą graniczną jest 30000 euro. Zgodnie z art. 15 ust. 1 w przetargu nieograniczonym, w którym wartość zamówienia przekracza 30 000 euro, zamyślający zobowiązany jest stosować przepisy ustawy dotyczące publikacji ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych, piśmienności postępowania, protokołu postępowania, specyfikacji istotnych warunków zamówienia, terminów, wadium, protestów i odwołań. Zamawiający, który ustalił wartość szacunkową zamówienia na kwotę niższą, nie musi stosować wyżej wymienionych przepisów, udziela zamówienia na zasadach uproszczonych (prowadzi tylko dokumentację podstawowych czynności związanych z postępowaniem). Dokumentacja podstawowych czynności, podobnie jak protokół sporządzany, gdy wartość zamówienia przekracza 30 000 euro, jest jawna dla dostawców i wykonawców, którzy ubiegali się o udzielenie zamówienia. Kiedy szacunkowa wartość zamówie-

nia jest wyższa od kwoty 20 000 euro, a zamawiający chce zastosować tryb zamówienia z wolnej ręki, musi wcześniej uzyskać na to zgodę prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Zamawiający przy wartości szacunkowej zamówienia powyżej kwoty 200 000 euro musi uzyskać zgodę prezesa Urzędu Zamówień Publicznych na zastosowanie trybu innego niż przetarg nieograniczony (bez możliwości zastosowania zamówienia z wolnej ręki).

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia jest podstawowym dokumentem przygotowanym przez zamawiającego jeszcze przed rozpoczęciem postępowania o zamówienie publiczne o wartości powyżej 30 000 euro. Zgodnie z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych specyfikacja powinna zawierać informacje dotyczące przedmiotu zamówienia, warunków sporządzenia i złożenia ofert przez wykonawców oraz wstępnych warunków realizacji zamówienia. Informacje powinny być przedstawione jasno, zwięźle i wyczerpująco. Szczegółową zawartość specyfikacji istotnych warunków zamówienia reguluje art. 35 ust. 1. Wynika z niego, że w specyfikacji muszą się znaleźć następujące dane:

- szczegółowy opis sposobu przygotowania ofert;
- opis kryteriów i sposobów oceny ofert;
- informacje ze wskazaniem, jakie dokumenty mają dostarczyć wykonawcy;

- szczegółowe określenie przedmiotu zamówienia;
- wskazanie pożądanego terminu wykonania umowy;
- istotne dla zamawiającego postanowienia, które zostaną wprowadzone do treści zawieranej umowy;
- opis odpowiednich części zamówienia, jeżeli dopuszczalne jest składanie ofert częściowych;
- opis sposobu obliczenia ceny oferty;
- wskazanie miejsca i terminu składania ofert;
- opis sposobu udzielania wyjaśnień dotyczących specyfikacji istotnych warunków zamówienia publicznego;
- termin, do którego wykonawca będzie związany złożoną ofertą;
- wskazanie miejsca i terminu otwarcia ofert;
- informacje o trybie otwarcia i oceny ofert;
- nazwisko, stanowisko służbowe osoby wyznaczonej do bezpośredniego kontaktowania się z wykonawcami;
- pouczenie o środkach odwoławczych przysługującym wykonawcom w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;
- ogólne warunki umowy – wzór albo regulamin.

W sytuacji, kiedy specyfikacja jest niezgodna z przepisami prawa, przedsiębiorca ma prawo złożyć na tym etapie protest do zamawiającego ze wskazaniem konkretnych zastrzeżeń. Jeżeli po zapoznaniu się ze specyfikacją złoży swoją ofertę, oznacza to akceptację treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Do Geodezyjnej Izby Gospodarczej kierowane były na przykład pytania dotyczące preferencji lokalnych. Ustawa o zamówieniach publicznych w art. 18 ust. 4 wskazuje na możliwość stosowania preferencji krajowych, natomiast nie ma w niej mowy o preferencjach lokalnych, z czego wynika, że stosowanie preferencji lokalnych jest niezgodne z przepisami prawa. Preferencje lokalne w specyfikacji istotnych warunków zamówienia są zatem podstawą do złożenia protestu.

Kiedy specyfikacja istotnych warunków zamówienia jest zgodna z obowiązującymi przepisami, ale niezbyt jasna czy źle sformułowana, to na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych wykonawcy mogą zwracać się do zamawiającego o wyjaśnienie specyfikacji. Zamawiający jest zobowiązany do udzielenia wyjaśnień (chyba że prośba o wyjaśnienie wpłynęła na mniej niż 6 dni przed otwarciem ofert). Następnie przesyła treść wyjaśnienia wszystkim wykonawcom, którym doręczono specyfikację istotnych warunków zamówienia (bez ujawniania źródła zapytania). Zapytanie do specyfikacji powoduje wydłużenie terminu składania ofert.

Procedura protestacyjno-odwoławcza

W specyfikacjach istotnych warunków zamówienia zamawiający rzadko informuje o trybie przetargu nieograniczonego. W sytuacji takiej należy bardzo dokładnie przeanalizować przesłanki,

Odbiorniki GPS

DSNP

Seria SCORPIO 6000

- ◆ odbiorniki jedno- i dwuczęstotliwościowe
- ◆ systemy do pomiarów w czasie rzeczywistym (zasięg do 40 km)
- ◆ dokładność $\pm(5\text{mm}+1\text{ppm})$
- ◆ łatwa rozbudowa systemu

TOPCON

TOPCON GP-SX1

- ◆ jednoczęstotliwościowy 12 kanałowy odbiornik GPS
- ◆ dokładność $\pm(5\text{mm} + 1\text{ppm})$
- ◆ waga poniżej 1 kg
- ◆ wodoszczelność IPX-6
- ◆ dostępny w wersji RTK
- ◆ atrakcyjna cena

WYPOŻYCZANIE ZESTAWU RTK

T.P.I. sp. z o.o.

01-229 WARSZAWA, ul. Wolska 69
tel/fax: (0-22) 632 91 40
<http://www.topcon.com.pl>

Możliwość pokazu u klienta.

Pełne szkolenie, sprzedaż ratalna, serwis.

które zostały wcześniej wymienione odnośnie do obydwu trybów, ponieważ w procedurze przetargowej, w której wartość szacunkowa zamówienia nie przekracza 30 000 euro, nie stosuje się przepisów o protestach i odwołaniach.

Przejdźmy teraz do postępowania powyżej 30 000 euro. W toku postępowania o zamówienie publiczne wykonawca ma prawo zaskarżyć czynności zamawiającego przez wniesienie protestu. Od rozstrzygnięcia protestu (braku rozstrzygnięcia) wykonawca może złożyć odwołanie do prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

Należy pamiętać, że postępowaniu odwoławczemu nie podlega wybór trybu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zastosowanie preferencji krajowych, odrzucenie wszystkich ofert. Wykonawca może wnieść protest w ciągu 7 dni od dnia, w którym otrzymał wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę jego wniesienia. Zamawiający rozpatruje protest najpóźniej w ciągu 7 dni od jego wniesienia. Jeżeli protest zostanie uwzględniony, zamawiający powtarza oprotestowaną czynność. W sytuacji braku rozstrzygnięcia protestu w terminie należy uznać, że został on oddalony. W przypadku rozstrzygnięcia, odrzucenia jak też nierozpoznania protestu w terminie zainteresowanemu wykonawcy przysługuje odwołanie do prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Należy pamiętać, że wykonawca musi wyczerpać tok instancji określony w ustawie o zamówieniach publicznych, a więc przed wniesieniem odwołania do prezesa UZP powinien uprzednio wnieść protest do zamawiającego.

Odwołanie zainteresowany wykonawca wnosi w terminie 3 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia protestu lub 7 dni w przypadku braku rozstrzygnięcia protestu bezpośrednio do prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

Podstawowe elementy formalne odwołania zostały określone w Regulaminie postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielenie zamówień publicznych z 20 sierpnia 1999 r. (DzU nr 73 z 1999 r., poz. 815). Regulamin § 2 ust. 1 wymaga zamieszczenia w odwołaniu następujących danych:

- 1) nazwa (firma) odwołującego się,
- 2) wskazanie nazwy i adresu zamawiającego,
- 3) określenie przedmiotu zamówienia,
- 4) określenie daty wniesienia protestu,

5) wskazanie podstaw prawnych i okoliczności uzasadniających wniesienie odwołania,

6) podpis osoby uprawnionej na podstawie odrębnych przepisów do składania oświadczeń woli w imieniu odwołującego się,

7) załączniki – kopię protestu oraz kopię rozstrzygnięcia protestu, jeżeli został rozpatrzony.

Dodatkowym wymogiem formalnym wynikającym z przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 10 marca 1998 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu od odwołań wnoszonych w postępowaniu o udzielenie zamówień publicznych jest konieczność opłacenia wpisu. Opłacenie wpisu musi nastąpić najpóźniej w terminie 7 dni od daty otrzymania lub nieuiszczenie wpisu w terminie powoduje, że wniesione odwołanie pozostaje bez rozpoznania. Wysokość wpisu jest zmienna, została określona jako czterokrotna kwota najniższego miesięcznego wynagrodzenia, która jest określana przez ministra pracy i polityki socjalnej. Po spełnieniu wymagań formalnych przez zainteresowanego wykonawcę, odwołanie jest rozpatrzone przez zespół trzech arbitrów w terminie do 14 dni. W sytuacji uwzględnienia odwołania przez zespół arbitrów może on nakazać w orzeczeniu kończącym postępowanie powtórzenie czynności przez zamawiającego lub tę czynność unieważnić.

Przekroczenie któregośkolwiek terminu w procedurze protestacyjno-odwoławczej powoduje oddalenie odwołania ze względów formalnych (bez merytorycznego rozpoznania zarzutów).

W sytuacji, kiedy odwołanie zostało oddalone ze względów formalnych, zainteresowany wykonawca może na podstawie art. 9 ust. 2 pkt. 2 ustawy o zamówieniach publicznych złożyć do prezesa Urzędu Zamówień Publicznych skargę na zamawiającego.

Kontrolą w trybie art. 9 ust. 2 pkt. 2 mogą być objęte wszystkie postępowania o zamówienia publiczne bez względu na wartość szacunkową zamówienia.

Z ustawy o zamówieniach publicznych wybrałam zagadnienia, jak sądzę, najbardziej interesujące wykonawców geodezyjnych; w celu zapoznania się ze szczegółami zachęcam do lektury ustawy o zamówieniach publicznych.

Anna Głuszczyńska

softline

Program C-Geo v. 4.0
dla Windows

Rejestratory Psion
z oprogramowaniem

Ewidencja Gruntów
i Budynków ESTIMA

Plotery i skanery
wielkoformatowe OCE

Oprogramowanie firmy
BENTLEY Systems

Komputery, drukarki (A4, A3),
skanery (A4, A3)

Instrumenty geodezyjne

Akcesoria i osprzęt pomiarowy

Opracowania numeryczne
map

Internet dla geodetów:
bezpłatne konta e-mail,
firmowe strony www.
www.geo.pl

Internetowy sklep geodezyjny:
www.sklep.geo.pl

UWAGA ! Zmiana adresu:
ul. Skłodowskiej-Curie 9/4
50-381 Wrocław
tel/fax 071 3219247
tel. kom. 0601 540682
e-mail: softline@geo.pl
www.softline.geo.pl

www.geo.pl